

Cirkulärnr: 1996:59
Diariernr: 1996/0927
Nyckelord: Yrkesutbildning, kvalificerad
Handläggare: Mats Söderberg
Sektion/Enhet: Skola & barnomsorg
Datum: 1996-03-22
Mottagare: Kommunstyrelsen
Styrelsen för gymnasieskola och vuxenutbildning
Rubrik: Kvalificerad yrkesutbildning

Yrkesutbildning, kvalificerad

Skola & barnomsorg
Mats Söderberg,

1996-03-22

Kommunstyrelsen
Styrelsen för gymnasieskola och
vuxenutbildning

Kvalificerad yrkesutbildning

Regeringen överlämnade den 4 mars en proposition om försöksverksamhet med Kvalificerad yrkesutbildning till riksdagen (Prop. 1995/96:145). Förslaget bygger i sin tur på betänkandet Yrkeshögskolan (SOU 1995:38).

Regeringen vill på detta sätt öka utbudet av yrkesinriktad eftergymnasial utbildning med inslag av lärande i arbete på en arbetsplats, det senare under cirka en tredjedel av utbildningstiden. Dessa utbildningar tidsrelateras till att normalt omfatta två års studier med praktisk inriktning där färdighet och förtrogenhet lyfts fram i förening med teoretiska kunskaper.

Försöksverksamheten föreslås omfatta 1 700 nybörjarplatser och skall inledas under 1996, men avser intagning också 1997 och 1998. Försöken sker i syfte att vinna erfarenheter av nya utbildningar, nya pedagogiska former och olika anordnare. Kommunförbundet och många andra instanser har påtalat risken för en återgång till ett parallellskolesystem där s.k. B-högskolor uppstår. Regeringen anger nu i propositionen att en sådan lösning är otänkbar. Försöken syftar uteslutande till att öka utbildningsutbudet och att ge underlag till hur denna typ av utbildning så småningom bäst kan inordnas i det befintliga utbildningssystemet.

Hos varje huvudansvarig utbildningsanordnare skall enligt regeringens förslag inrättas en ledningsgrupp för utbildningen med företrädare för de delar av arbetslivet som berörs och med minst en företrädare för vardera högsko-

lan och den kommunala vuxenutbildningen. Ledningsgruppen skall enligt propositionen bl. a. ansvara för att utbildningen genomförs inom givna ramar och för att anta studerande. De studerande bör ges möjlighet till insyn och påverkan av utbildningens uppläggning och genomförande.

Försöksverksamheten skall enligt förslaget ledas av en kommitté, tillsatt av regeringen, som får besluta om verksamhetens inriktning och innehåll, om dimensionering, lokalisering och statsbidrag till utbildning. Kommittén beslutar också om godkännande av utbildningsplan.

Av denna plan skall framgå

- utbildningens mål, huvudmoment, huvudsaklig uppläggning och organisation,
- kompetenskrav på undervisande personal,
- krav på förkunskaper för att få delta i undervisningen, formerna för urval mellan sökande samt examensbeskrivning.

Kommittén får också ansvar för uppföljning och att en fristående utvärdering av försöket kommer till stånd. Kommittén föreslås dessutom utifrån erfarenheter från försöket få i uppgift att föreslå hur utbildningarna kan inordnas i det reguljära utbildningsväsendet.

Kommitténs uppgift blir därutöver att prioritera mellan inkomna förslag. Därvid prioriteras bl.a. utbildningar där en arbetsplatsförlagd del av god kvalitet finns säkerställd. En annan prioriteringsgrund är projekt där högskola och kommun och eventuellt någon tredje part samverkar.

Kostnader för utbildningen har av regeringen beräknats till 60 000 kr per utbildningsplats och år. Staten finansierar därtill studiestödkostnaderna i ett veckopoängssystem i överensstämmelse med högskolan. Deltagarna ges rätt till studiemedel under de två studieåren.

Frågan kommer att behandlas i riksdagens utbildningsutskott under mars månad, motionstiden gick ut redan den 19 mars. Föreslagen tidpunkt för ikraftträdande är den 1 juni 1996. Kommun som är intresserad av att anordna försök med kvalificerad yrkesutbildning skall ansöka om detta hos kommittén för kvalificerad yrkesutbildning inom Utbildningsdepartementet. Departementet kommer att gå ut med särskild information om detta. Med tanke på intagningstiderna för höstens utbildningar måste regeringen utfärda vissa föreskrifter under förutsättning av riksdagens godkännande.

Kommunförbundet har i skrivelse till Riksdagens utbildningsutskott tagit upp vissa frågor. Det gäller bl. a. den av olika parter sammansatta ledningsfunktionen hos varje anordnare som regeringen föreslår. En sådan måste stå i samklang med Kommunallagens föreskrift om kommunala nämnders slutliga ansvar. En annan fråga är behovet av kontrollstationer genom årlig rapportering av försöksverksamheten från kommittén samt önskemål att en arbetsgrupp tillsätts med uppgift att göra en utvärdering av att den tekniska linjens fjärde år förts över till s.k. mellaningenjörsutbildning i högskolan. Erfarenheterna från denna förändring torde enligt förbundets

bedömning vara av stor betydelse inför fortsatta överväganden om den kvalificerade yrkesutbildningen.

Beträffande den framtida verksamheten med påbyggnadsutbildning i komvux se cirkulär 1996:58. Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Mats Söderberg och Peter Holmberg, tel 08-772 41 00.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Sektionen för skola och barnomsorg

Louise Fernstedt

Mats Söderberg